

Výklad k štatistickému hláseniu

MEMBER STATE: Slovak Republic

YEAR: 2016

1. Všeobecné informácie o všetkých zmenách v trendoch pozorovaných od predchádzajúceho obdobia , za ktoré sa podávalo štatistické hlásenie

V SK sa použilo v projektoch v roku 2016 menej zvierat o 5 % ako v roku 2015. Použilo sa najviac potkanov až 46,6 % z celkového počtu. Myši sa použilo 40,9% , morčiat 7,4 % , králikov 2,8 % a hydiny 2% z celkového počtu použitých zvierat. Vo vedeckých projektoch sa použilo až 96 % hlodavcov. Zvyšok tvorila hydina. K 31.12. 2016 sa končilo prechodné obdobie na uplatňovanie požiadaviek ustanovených v prílohe č.3 Smernice 2010/63/EÚ. V SK sa vykonávala od roku 2013 obnova schválení všetkých schválených zariadení užívateľov, chovateľov a dodávateľov podľa nových legislatívnych požiadaviek. V roku 2016 z dôvodov technickej a ekonomickej náročnosti 4 zariadenia užívateľov požiadali kompetentnú autoritu o svoje zrušenie a vymazanie zo zoznamu schválených zariadení užívateľov. 5 užívateľov požiadalo o zrušenie schválenia svojho zariadenia z dôvodu zmeny právnickej osoby a zmeny adresy za účelom ich zlučovania do jedného právnického subjektu. V SK prebiehala vo viacerých zariadeniach užívateľov, chovateľov a dodávateľov celková rekonštrukcia zariadení na umiestnenie zvierat používaných v postupoch , alebo chovaných za účelom ich používania v postupoch. Z toho dôvodu sa znížil počet vykonávaných postupov a následne aj počet použitých zvierat v postupoch. Oproti roku 2015 sa zmenil počet schválených zariadení V roku 2015 bolo celkovo schválených 54 zariadení a v roku 2016 ich je iba 40. z toho dôvodu sa v roku 2016 schválilo iba 79 projektov oproti roku 2015, kedy ŠVPS SR ako kompetentná autorita vydala 102 rozhodnutí o schválení projektu. Najbežnejším využitím zvierat bol základný výskum (71,3%), následne bolo požitie v regulovaných projektoch s bežnou produkciou (23,4%), potom pri udržiavaní chovných kolónií GMO sa použilo (3,1%) a v translačnom / aplikovanom výskume (2,2%).V rámci základného výskumu boli deklarované ako spoločné oblasti výskumu hlavne nervový systém (30%), reprodukčný systém (16%) a imunitný systém (14%). 99,67% použitých zvierat bolo chovaných v rámci EÚ. Žiadne zvieratá neboli opätovne použité. 93 % bolo použitých zvierat bez genetickej modifikácie a 7% z celkového počtu použitých zvierat bolo geneticky modifikovaných.

2. Informácie o významnom náraste alebo znížení používania zvierat v ktorejkoľvek konkrétnej oblasti a analýza jeho dôvodov.

Zmeny v % oproti roku 2015 sú nasledovné : počet použitých myši sa znížil o 13% a morčiat o 7 %. Preukázal sa nárast v počte použitých potkanov o 2 % a králikov o 59%. Oproti minulému roku sa v roku 2016 nepoužili psy domáce v žiadnom postupe. V roku 2015 bolo použitých až 34 jedincov. Počet použitých mačiek klesol z 29 na 11 jedincov. Oproti minulému roku sa znížilo použitie iných cicavcov (HD, ošípané, ovce) až o 80%. Vzhľadom na zrušenie rozhodnutí o schválení viacerých zariadení užívateľov a vzhľadom na zníženie až zastavenie činnosti viacerých užívateľských zariadení nastal výrazný pokles použitých zvierat v postupoch a to hlavne myši a morčia. Zníženie počtu použitých myši a morčiat súvisí s výskumnou činnosťou viacerých zariadení, ktoré zrušili v roku 2016 svoju činnosť, alebo ju

pozastavili z dôvodov rekonštrukcie. Dôvodom je aj to, že sa minimálne 5 užívateľov zlúčilo pod jeden právnický subjekt a svoje zverince muselo zrušiť.

Rekonštrukcie zverincov sa vykonávali v zariadeniach, ktoré používajú psy aj mačky, toho dôvodu sa ich počet obmedzil, alebo znížil na minimum.

3. Informácie o akýchkoľvek zmenách v trendoch v skutočnej krutosti a analýza ich príčin.

V roku 2016 bolo 52 % projektov klasifikovaných ako „bez možnosti oživenia“ alebo „slabý“, 46 % z celkového počtu tvorili projekty klasifikované ako „stredné“, (v roku 2015 tvorili projekty „stredné“ iba 27% z celkového počtu schválených projektov) a projekty klasifikované ako „kruté „ tvorili 1,2% z celkového počtu schválených projektov. Počet krutých projektov sa znížil z 2% oproti roku 2015. Zvýšenie počtu projektov klasifikovaných ako „stredné“ je možné z toho dôvodu, že žiadatelia o schválenie projektu, ktorí vykonávali minulý rok projekty klasifikované ako „kruté“ zjavnili postupy a ich projekty automaticky prešli do kategórie „stredný“.

4. Popíšte úsilie o podporu princípu nahrádzania, znižovania a zdokonaľovania a jeho vplyv na štatistiky, ak existujú.

Je zákonom daná povinnosť dodržiavania zásad 3R. Na školeniach personálu, ktorý vykonáva určené funkcie podľa § 23 Smernice, je táto téma podrobne prednášaná. Pri kontrolách zariadení užívateľov, chovateľov a dodávateľov vykonávaných vo frekvencii podľa zákona sa venuje veľká pozornosť dodržiavaniu zásad 3R pri vykonávaní projektov aj pri umiestnení zvierat a starostlivosti o nich. V SK je veľký priestor pre vykonávanie in vitro projektov, používanie alternatívnych metód a o informovanosti o 3R, čo sa deklaruje aj v aktualizácii činnosti v tabuľke podľa § 47 Smernice, ktorá je zverejnená na webovom sídle kompetentnej autority ŠVPS SR.

5. Ďalšie vysvetlenie používania "iných" kategórií zvierat, v prípade ak je v tejto kategórii zaznamenaná značná časť používania zvierat.

V kategórii „Other basic research“ sa prejavil významný nárast použitých zvierat. Počty vzrástli z 517 jedincov v roku 2015 na 1,875 jedincov v roku 2016, čo je skoro o 20% viac použitých zvierat v tejto oblasti. Po spätnej kontrole sa zistilo, že niektorí užívatelia nesprávne zaradili účel projektu k danému vykonávanému typu projektu. V ostatných oblastiach nebol evidovaný výrazný nárast počtu použitých zvierat.

V kategórii „other birds“ je uvedené zvýšenie počtu použitých zvierat o 12,45% oproti minulému roku. V roku 2016 sa použilo 32 ks zebričky austrálskej v schválenom projekte. Nie je to výrazné zvýšenie, nakoľko je projekt schválený na obdobie 5 rokov a ročne sa

spotrebuje približne 30-40 jedincov.

6. Podrobnosti o prípadoch porušenia klasifikovanej krutosti "krutá", ktorá bola predbežne schválená. Klasifikovaná krutosť sa vzťahuje na druhy, počty, povolenia predchádzajúcej výnimky, je nutné doplniť podrobnosti a dôvody, za akých bola klasifikovaná krutosť "krutá" prekročená.

V SK sa pri schválení projektu alebo zariadenia užívateľa, dodávateľa a chovateľa vydáva rozhodnutie o schválení. V rozhodnutí o schválení sú podrobne stanovené všetky potrebné informácie, vrátane klasifikácie krutosti postupov, udelených výnimiek v rámci vykonávania projektu alebo chovu alebo dodávania zvierat. Porušenie akéhokoľvek typu rozhodnutia je možné podľa závažnosti porušenia riešiť buď vydaním veterinárnych opatrení v správnom konaní, alebo vydaním veterinárnych opatrení na mieste. Môže sa uložiť aj pokuta na mieste, alebo sa môže uložiť finančná pokuta cez správne konanie. Ak sa nedostatky do stanoveného termínu neodstránia je možné zvyšovať finančnú pokutu, alebo zrušiť rozhodnutie o schválení projektu alebo zariadenia.

V Sk tento prípad ešte nenastal. Všetky zariadenia sú pravidelne kontrolované podľa predpísanej frekvencie. V roku 2016 bolo vykonaných spolu 38 kontrol zariadení. Z toho 2 kontroly boli následné – dodatkové za účelom kontroly odstránenie zistených nedostatkov. 29 kontrol bolo vykonaných za účelom schvaľovania zariadení užívateľov, dodávateľov a chovateľov a 7 kontrol za účelom dodržiavania požiadaviek v schválených zariadeniach. Pri spätnom posúdení projektu poradný orgán aj kompetentná autorita zhodnotila, že každý projekt určený na spätné posúdenie bol preposlaný a zhodnotený. V každom krutom projekte boli použité viaceré dostupné možnosti na jeho zjemňovanie, aby zvieratá necítili krutosť. Vo viacerých predložených projektoch na spätné posúdenie sa zistilo, že po ich vykonaní bola dosiahnutá krutosť zhodnotená ako stredná. Ak sa začala prejavovať bolesť klasifikovaná ako krutá, vykonali sa všetky požadované opatrenia na jej zjemnenie.